

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 81.

V Ljubljani, v soboto 10. aprila 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 9. aprila.

Zatiranje Nemcev, ali kali?

Včerajšnja seja državnega zbora je bila burnejša, kakor ktera koli dosedaj. Vzrok silnemu viharju bil je Gregrov govor, v katerem je govornik dokazoval, da so tožbe o zatiranju Nemcev na Českem ničeve in s trte zvite.

V boljše pojasnilo treba je vediti, da je v pričetku letošnjega zborovanja poslanec Plener zbornici izročil neko peticijo, v kateri se trgovska in obrtna kamora v Hebu na Českem pritožuje, da so pri oddajanju poštarstev služb v nemško-českih okrajih prezirali nemške prosilce in od 1. aprila 1885 sim 17 takih služb oddali českim poštarjem. Ko je bilo o tej peticiji govorjenje v budgetnem odseku, so se nemški poslanci stresali od groze nad silno krivico, ki se godi nemškemu narodu, in še poslanec Lienbacher je rekel, da taki dogodki silno neprijeten vtis delajo ne samo na vsakega Nemca, ampak sploh na vsakega Avstrijanca. Večina budgetnega odseka je pritrdila temu, da tako ravnanje ne bi bilo pravilno, ter je zahtevala, naj se reč natančno preiskuje. Pa Plener in tovariši so se upirali taki preiskavi, češ, trgovska in obrtna zbornica je javen urad, kteremu se mora verjeti, ne da bi se še le zaukazala posebna preiskava, in budgetni odsek je res pritrdil resoluciji, v kateri se vladi priporoča, da naj odpravi zapreke, ki se kažejo pri oddajanju poštarstev služb v čisto nemških krajih na Českem.

Gregr je pa včeraj v zbornici dokazoval, da je vse izmišljeno in zlagano, kar se nahaja v omenjeni peticiji Hebske kamore. Pozvedoval je o tej zadevi natančneje in zvedel, da so bile vse službe oddane pred 1. aprilom 1885, nekatere že pred mnogimi leti od liberalnih gospodov ministrov. Štirinajst dotičnih poštarjev naštel je z imeni in povedal od kdaj že opravljajo službo, samo o treh ni mogel zvedeti natančnejih reči, pa je z njimi gotovo ravno taka, kakor z drugimi štirinajsterimi.

Gregr je pa tudi omenjal, zakaj Nemci ne marajo českih poštarjev, ker se namreč nečejo vdeleževati veliko-nemških burk, ker nečejo zabajati v družine, ki se kinčajo le s plavicami in pruskimi zastavami, kjer na stenah ni videti druge podobe, kakor podobe nemškega cesarja in njegovega kancelerja Bismarka! Silen vriš je vstal pri teh besedah po zbornici; levičarji so na ves glas ugovarjali, desničarji pa so ploskali in opominjali k miru. Gregr je tudi omenjal, da bi bili Nemcem najbolj všeč uradniki, kakoršen je okrajni glavar Theumer, ki je pri neki pojedini napil dr. Knotzu kot najvrlejšemu, najzvestejšemu in najhrabrejšemu boritelju za pravice Nemcev na Českem. Knotz pa je napil okrajnemu glavarju kot edinemu uradniku, ki cesarskemu namestniku ne liže pêt. Levičarji so Gregru klicali, da je to ovađuštvo, pa po pravici jim je ugovarjal, da to ni ovađuštvo, ker je reč popisana v nekem javnem listu, ki ga je Gregr v zbornici čital.

Skoraj pri vsakem stavku so levičarji ugovarjali in sikali, kar so jim pomagali tudi poslušalci na galeriji; poslanci na desnici so opominjali k miru in od predsednika zahtevali, da naj galerije izprazne ali vsaj posvari, pa dr. Smolka je mirno stal na svojem mestu, ne zmenivši se za šunder in vriš. Enkrat samkrat je segel vmes, pa ne da bi bil zdvi-

jane levičarje posvaril, ampak da je govornika opomnil naj ostane pri stvari. Čez vse silen vriš in ropot, sikanje in ugovarjanje pa je nastalo v zbornici in galeriji, ko je Gregr sklepal svoj govor, rekši, da nemški gospodje bolehajo za fiksno idejo (da ni vse redno v možganih), ali pa, da se poslužujejo orožja, kterega bi ne smel noben pošten mož rabiti tudi proti svojemu najhujšemu sovražniku ne, namreč goljufije in laži!

Za Gregrom je govoril voditelj kupčijskega ministerstva baron Pusswald, ter potrdil, kar je Gregr povedal zastran omenjenih poštarjev, in ravno to potrdil je tudi sekcijski načelnik Dewéz, ki je s Pusswaldom vred dokazoval, da se je pri oddajanju služb gledalo edino le na zmožnosti in na število službenih let.

Moč vseh teh dokazov bila je tako silna, da si Plener, ki je zadnji govoril, ni več upal trditi, da bi se bila pri oddajanju poštnih služb Nemcem krivica godila in je moral marveč pripoznati, da peticija Hebske kamore pretiruje, vendar pa je pel staro pesem, da se Nemcem na Českem huda godi. Večina državnega zbora pa ni hotla verjeti besedam Plenerjevim, in je to tudi dejansko pokazala, ker je zavrgla pri glasovanju od budgetnega odseka nasvetovano resolucijo.

Pri tako burnih sejah nikdar ni brez žaljivih besed in osebnih napadov, zaradi katerih predsednik govornike opominja in kara. Taka je bila tudi včeraj; Gregr bil je od predsednika posvarjen zaradi konečnih besed njegova govora. Ko se je Strache oglašil k stvarnemu popravku in Gregra imenoval denuncijanta (ovađuha), bil je zaradi tega pokregan od g. predsednika. Galerija je ploskala, ko je Strache Gregru očital, da je ovađuha in nepoboljšljiv psovalec nemškega naroda, pa za galerijo bil je g. predsednik slep in gluha.

Še strastneje kakor Strache razsajal je Knotz, ki je stvarno popravljal, da Theumer njemu ni tako napil, kakor je trdil Gregr, in da se tudi njegova Knotzeva napitnica ni tako glasila. Pri tej priliki je Knotz Gregru očital, da se on poslužuje laži in zvijač, da se vede surovo, kakor mačke in opice, da se je drznil lažnjivo, perfidno in surovo govoriti o njem (Knotzu) itd. Predsednik je zaradi teh izrazov Knotza poklical k redu, ko je pa še dalje vdrihal z osebnimi psovki, vzel mu je besedo. Pa dr. Knotz je tudi potem še razsajal, rekši, da se česka malopridnost ne dá izbrisati, za kar je bil od predsednika v pričetku današnje seje zopet pokregan.

Železnice.

Pri železničnem oddelku bilo je zopet vpisanih več govornikov, izmed katerih sta Tonner in Špaček priporočala moravsko-česko počrežno, Pfeifer pa dolensko železnico. Njegov govor Vam pošljem po stenografičnem zapisniku; sicer ga je pa obširno objavil tudi že današnji „Vaterland“. Okoli 4. uri popoldne je predsednik sklenil sejo in prihodnjo sejo napovedal za danes, ker sta sinoči zborovala davkarski odsek pa večina borznega odseka.

V današnji seji govoril je dr. Herbst, pa ne o železnicah, ampak o obrtniški postavi, posvečeni nedelj, vžitninskem davku itd. Ko bi si bil kdo drug zlasti kak poslanec na desnici kaj tacega podstopil, bi mu bil predsednik takoj odvzel besedo; Herbstu pa je bilo vse dovoljeno, in vsi klici, da naj ostane pri stvari, da so na vrsti železnice, ne pa obrtna postava, bili so zastoj. Finančni minister

in generalni železniški vodja sta odgovarjala Herbstu, čigar današnje razprave pa res niso zaslužile nobene odgovora.

Okoli ene ure popoldne bil je proračun kupčijskega ministerstva dovršen in se je pričela razprava o proračunu poljedelskega ministerstva, pri katerem je oglašena cela vrsta govornikov. V sedanjí seji bo dognana samo splošnja obranava, in se bode pričela nadrobna razprava še le v prihodnji seji, ki bo menda danes zvečer in pri kateri bode priporočal Pfeifer kmetijsko in vino- pa sadjerejsko šolo na Dolenjskem.

Med tem, ko je govoril poročevalec o zadnjem oddelku kupčijskega ministerstva, nastal je v zbornici šunder; poslancu Kronawettru je namreč slabo prišlo in so ga nesli iz zbornice v neko postransko sobo, kjer se je pa hitro zopet zavedel. Tudi bolezen g. Božidara Raiča se je začela boljšati.

Govor g. posl. Šukljeja

v 47. seji državnega zbora dne 7. aprila pri razpravi o finančni postavi za l. 1886.

Slavni zbor! Gospod, ki je neposredno pred menoj govoril, me je oprostil potrebe, ka polemizujem z njim. Pojdem toraj kar k jedru (in medias res) v ta namen, zaradi česar sem sem oglašil k besedi. Stori sem to iz namena, da opozarjam slavni zbor in slavno vladu na nedostatke, ki se nahajajo po sedanjí politiki pri železnicah nadrobno (specijelno) za mojo ožjo domovino, za kranjsko deželo. Ti nedostatki so dvojni, iz ene strani, kar se tiče tarifa, po drugi strani pa izvirajo iz tega, ker je železnična mreža silo nepopolna in pomanjkljiva po naši deželi. Prvo vprašanje hočem opustiti; zadosti mi je, da priporočim slavni vladi, naj se blagovoljno ozira na pritožbo, ktero je navedel kranjski deželni zbor v letošnji (minuli) sesiji. Iz tega bode spredvidla, da se mora pomagati v tem oziru, da se mora nekaj zgoditi za odpravo zlegov in napak, ki izvirajo iz tarifa, ker sicer so pridelki naše dežele vničeni. Kažem samo na to, da n. pr. trgovina z lesom ne more tekrovati z ono iz Galicije uprav zaradi tega, ker je voznina za les iz Galicije v Trst nižja, kakor za naš les, dasiravno smo tako rekoč pred Tržaškimi vrati.

Prestopim toraj k drugemu vprašanju in kažem samo na to, da je velik del naše domovine, najrodovitnejši in plodnejši, Dolenjski, prišel v tako nevtajljivo stisko samo zaradi tega, ker nima do dandanes nobene železnične zveze, ker je odločen in odtrgan od svetovnega prometa.

Ako prisiljen na to pridem, da govorim o načrtu dolenske železnice, mi nikakor ne pride na misel, da bi slavnemu zboru pripovedoval, kako je to vprašanje blodilo, kakor pravi Odisej, brezvspešno in zaman že 20 let.

Le nekaj malega omenim. Ko bi na Kranjskem obletnico hotli obhajati po sedaj navadnem načinu, tako bi zastopstvo kranjske dežele letos lahko obhajalo dvajseto obletnico tega dneva, v katerem se je prvokrat projekt dolenske železnice — bilo je to leta 1866 — pretresal in priporočal.

Nekaj let je bilo videti, kakor da bode vendar nekaj iz te stvari. Bilo je to 13. marca 1869, ko je tedanji trgovinski minister pl. Plener predložil ter zagovarjal v tej slavni zbornici načrt postaviti, kako se ima popolniti avstrijska železnična mreža.

Med železnicami, ki se imajo po tem postavnem načrtu najprej graditi, se je navedla tudi dolenska železnica in kakor mislim, je med vsemi navedenimi črtami edina, ki čaka izdelovanja do današnjega dne.

Znano je, da je bil ta vladni predlog 29. aprila tistega leta umaknjen z ozirom na sklep sesije, ki je takoj nastopil.

A kljub temu je vendar tedanje ministerstvo z dopisom dne 8. junija istega leta št. 9251 objavilo kranjskemu deželnemu odboru, da vendar ostaja pri svojem projektu, ter hoče izpeljati dolensko železnico. Leta 1872 so to progo tehniško-vojaško pregledali.

Prišlo pa je leto 1873, prineslo je gospodarski polom in z njim nagli konec narodno-gospodarskega napredka, toliko po notranje gnjilih in sleparskih podvzetih se je razbilo, z njim pa so tudi ta opravičen, popolnoma zdrav projekt dolenske železnice živega zagreblili. Vsi poskusi oživeti ga, bili so zaman. Zaman so bile resolucije kranjskega deželnega zbora, zaman je bilo mnogo peticij, ktere so stavile razne občine in posamezni vdeleževalci slavni vladi in državnemu zastopstvu, zaman deputacije, ki so šle do najvišjega dvora; še danes nimamo dejanske (de facto) železnične zveze, napoteni smo na občila, o katerih moram trditi, da niso na čast omikanemu občinstvu devetnajstega veka.

Projekt se je spravil v tir toliko, da se je sedaj osnoval konsorcij, da se zvrše tehniška v prvo potrebna dela, in da je kranjski deželni zbor dal v to svrhu 5000 gld.

S pomočjo slavne vlade, kateri hvaležno priznamo, je bil projekt dovršen, pregledalo se je vse, gré še za poglobitno stvar: za izpeljavo. Mimogredé moram se vrniti do vprašanja, koliko se je v gospodarskem oziru deželi na škodo bilo zaradi tega silno žalostnega dejanstva, da nismo imeli dosihmal železnice na Dolenjskem.

Po zemljepisni legi bi mogli misliti, da more biti trgovinski promet, vzlasti na kranjskem Dolenjskem v živem cvetju. Ker kraj leži na križem-potji dveh narodnih cest, od katerih ena pridša od severja pelja k bregovom Adrije, druga pa vodi iz zahoda v dežele balkanskega polnotoka. Naravno bi morala tukaj kupčija cveteti, ali spodvezane so ji, rekel bi, umetno žile življenja. V velikem trikotu med Savo, Kolpo in Notranjsko Reko ni je železne ceste. Vozijo se po cestah, ktere so grajene po silno priprostem kameralnem (državnem gospodarstvu o prihodkih) načelu prejšnjega stoletja nikakor niso speljane po dolih, marveč naravnost čez hrib in dol peljejo. Tako pride, da so dejansko izpahnjene iz svetovnega prometa. To pa naravno vpliva na vse pridelke.

Kmetijsko gospodarstvo se ne more razviti, ker pridelovalec ne najde tržišča za pridelek. Nič ga ne mika, da bi zemljo bolje obdeloval, ker mu to ne prinaša koristi. Z našim vinom gré na primer isto tako. Zgubili smo tržišča, ktere smo imeli prejšnja desetletja, odkar ste Hrvaška in Istra odprti trgovini po železnicah. Še celó Ljubljanski vinotrgovec bi si dvakrat premislil, preden bi šel na Dolenjsko po vino, da bi se dal mučiti osebo po potu, a blago razpostavil nevarnostim pri prevažanju. Pač je naravno, da tudi pridelovalec vina, ker pada cena zemljišči, ne misli na zboljšanje in na razumnejše pridelovanje.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. aprila.

Notranje dežele.

Dalmacija je že zopet brez cesarskega namestnika, ktereja je še le nedavno dobila. Baron Cornaro se je v službi prehladil in je zaradi tega zbolel in umrl. Naslednik mu je general Blažekovič o katerem se nekaj čuje, da ga bo menda cesar tudi za civilnega guvernerja imenoval, ter še nadalje ostane ondi vojaška in civilna najvišja oblast v eni roki združena. So nekteri, ki trdijo, da bi bilo sedaj, odkar imamo Bosno in Hercegovino v svojih rokah, za Dalmacijo bolje, če bi se združena oblast razdelila in bi se ji imenoval poseben civilni guverner. Posebno se državni poslanci nikakor ne morejo sprijazniti z mislijo, da bi obe oblasti še dalje združeni ostali. No, morajo že svoje vzroke imeti. Ako se na dosedanje delovanje dalmatinskih guvernerjev oziroma moramo le priznati, da so če prav vojaki, vendar-le dobro gospodarili tudi na civilnem administrativnem

polji. Dalmacija izvestno ni manj z Lahi naseljena kakor Istra in Primorje in vendar ondi irredenta nima v primeri z Istro nobene oblasti, pač pa svoje pravice; naj bi v Trst dali za guvernerja vojaka, kmalo bi tožbe o prevladi irredente vtihnile.

Ali nam bo dal sedanjí državni zbor **kmetisko postavu**, zaradi ktere je bilo po celem cesarstvu že toliko posvetovalnih zborovanj, pri katerih se ngibali, kaj naj bi se sklenilo, da bi se ožuljenemu kmetu vsaj nekoliko kviško pomagalo. Pri nas, kakor tudi drugod je tista enketa sklenila več točk, po katerih bi se dala pomoč dobiti. Vse te točke stekle so se skupaj v poljedelskem ministerstvu, kjer so napravili iz njih splošen skupni načrt, ki naj bi bil za vse dežele obširne Avstrije veljaven. Ministerstvo je na to dotični predlog izročilo državnemu zboru, ob enem so se pa zaslislale gosposke in kmetijska društva ter drugi razumniki po raznih pokrajinah, ter so svoje mnenje izrazili na posebnih polah. Pri primerjanju teh se je pokazalo, da ima vsaka pokrajina naše države svoje lastne potrebe, ki so čisto drugačne od sosednih in bi toraj splošno veljavna kmetiška postava o srednjih kmetijskih domovih tu koristila, tam pa zopet mnogo škode delala. Iz vsega tega sledi, da se mora večina v državnem zboru z vso silo za to pognati, da se agrarna postava prepusti področju deželnih zborov, kjer se bo v vsaki pokrajini tako sklenila, kakor bo dotični deželi bolj na korist. In to je poglobitna reč, kajti postava ima v prvi vrsti namen kmetu pomagati. Zato jo pa le tak dobro narediti zamore, kateri vé, kje da kmeta najbolj čevelj žuli. Če postava tega ne bo dosegla, potem je tudi treba ni, kajti mrtvih postav imamo že tako ali tako preveč na papirji. Tukaj mora priti kaj živega, nekaj ojšrega, ki bo gnjilo meso iz načetega telesa kmetijskih posestev popolnoma iztrebilo. Za kaj takega je pa le vsak deželni zbor zmožen.

Nismo se motili včeraj, ko smo rekli, da predlog nemškega kluba o **preosnovi tiskovne postave** ni za nič. Prav to misel nahajamo danes tudi po družih listih izraženo. Kar je listov, ki imajo sučutje s sedanjo večino državnega zbora, vsi ga obsojajo, ker le preveč na vseh straneh iz njega gleda, kaj da nemški klub z njim namerava. Foregger je v imenu nemškega kluba pobijal spridenost današnjega časnikarstva! Ali ni to živa ironija, da se mož, ki je iskren prijatelj tistega časnikarstva v Avstriji, ktero bi moralo zaradi spridenosti in podkupljivosti najtežje vest imeti, če bi sploh še kaj vesti imelo, sedaj oglasi in proti spridenosti pridiguje? Pristaši „D. Ztg.“, ki imajo med vsemi avstrijskimi časniki zvonec, kar se tiče podkupljivosti, se drznejo o časnikarski spridenosti govoriti! Vse to je tako prozorno, da konečna osoda Foreggerjevega predloga ne bo druga, nego papirni koš ali pa zaprta miznica kakega poslanca, kjer ga bodo do drugega leta ohranili, če se namreč do tlej naša tiskovna postava že na kak način ne bo predelala. Ob letu ga bodo pa zopet privlekli na dan, kakor to delajo sedaj že tri leta zaporedoma s predlogom o upeljavi nemščine za državni jezik. Razloček bo le ta, da ga bode drugo leto mesto Foreggerja predlagal morda redakter Strache ali dr. Pickert, med tem bodo nemško-liberalni listi kljub temu še prav pridno denar jemali za „Text-einschaltung“.

Vnanje države.

Med **Avstrijo** in **Rumunijo** bode letos trgovinska pogodba potekla in se Rumuncem nič kaj ne mudi, da bi zopet prej ko prej jo sklenili, ker dobro vedó, da se bode morala Avstro-Ogerska v prvi vrsti pobrigati za sklepanje nove pogodbe, če jo bo hotla imeti. Še preden se bode pa trgovinska pogodba sklenila, zahtevajo Rumunci, da se uravnajo živino-zdravniške točke gledé kuge meje med Ogersko in Rumunijo. Rumunci se namreč pritožujejo, da so jim Madjari v najnovejšem času grozno nagajali z govejo kugo. Kedar se je Madjarom poljubilo, pa so državno mejo uvaževanju rumunske govedi zaprli in so jo tako dolgo zaprto držali, dokler se jim je bilo konkurence bati od one strani. To bi Rumunci v bodočnosti radi odpravili. Kar pa Rumuncem še bolj pogum podžiga, da se nekako preširno na Avstro-Ogersko ozirajo, češ, Vi se morate prvi k nam potruditi, če hočete imeti trgovinsko pogodbo, na podlagi ktere bodele poceni našo živino in naše poljske pridelke dobivali, je francoski in angleški kapital, kateri se jim menda ponuja, če hočejo, da jim v dveh letih kapitalisti ustanovijo toliko obrtnih zavodov in toliko tovarn, da bodo lahko vse doma izdelovali, kar sedaj iz Avstro-Ogerske naročajo. Da je tukaj več baharije, kakor pa resnice, razvidi se že takoj na prvi pogled in si pravi politikarji v Rumuniji tudi prav nič ne prikrivajo, da bi bila za bje velika nesreča, če bi se avstro-ogersko-rumunska trgovinska pogodba ne ponovila ob pravem času, kajti med obljubo tovarne ustanoviti in taistih izdelke tudi že imeti je navadno silen presledek.

Preganjanje Slovanov se je Nemcem že vtepati jelo doma in na tujem. Na tujem jim izgone Poljakov povračujejo s tem, da **Rusija izganja Nemce** iz njenih iztočnih pokrajin; kar jih boče pa ostalo, silila jih bo, da se porusijo. Posebno so pa v najnovejšem času jeli ruski časniki prav pogosto in v ostrih člankih kazati na nevarnost, ki Rusiji proti od nemške strani s tem, da je vedno več Nemcev naseljenih po ruskih mejnih pokrajinah,

ter od ruske vlade zahtevajo, da naj pravočasno kaj proti temu vkrene. Vlada si dobrega sveta ni dala dvakrat ponavljati, temveč je takoj pri korenini začela in Nemeem vsako stalno naselovanje po obmejnih pokrajinah naravnost prepovedala. S tem je pa zopet pri nemških Berolinskih listih oženj v strehi, ki polni svete jeze pišejo, da je naselovanje nemškega kapitala in nemške inteligence Rusom le na korist. Škoda se pri tem le nemški obrtniki in nemškemu poljedelstvu dela, ker se dotični kapital in dotična delavna moč na tujem porabi za konkurenco nemški industriji. Na Nemškem jim menda po pisavi Berolinskih listov sediti, tudi že čisto navadnih poljskih in tovarniških delavcev primanjkuje, kar bode na zmožnost konkurence zopet jako vplivalo. Tu se pa Nemcem ravno prav godi. Kaj pa jim je bilo treba izganjati Poljake, ki so jim poljsko delo za majhen denar radi opravljali. Od druge strani se jim pa ti izgoni tudi še na ta način vtepano, da so se poljski Slovani zarotili nobenega pridelka in nobenega blaga, ki ga lahko drugod dobé, ne več iz Nemškega naročiti. V Galicijo in na Rusko-Poljsko je bil izvoz nemških pridelkov in industrijskih izdelkov jako živahen in vse to je sedaj prenehalo. To pa ni še vse. Izgnani delavci so prišli vsi za delo v svoji novi domovini v Galiciji in na Ruskem in bodo s tem konkurenco Nemčiji nasproti le pomnožili. Tako je! Vsaka krivica se večinoma že na tem svetu maščuje.

Kdo je kriv, da se sme Grška celemu svetu vstavljati? Po nazorih „Köln. Ztg.“ nihče drugi nego **Rusija in ruske spletke na Balkanu**. Rusija je po nazorih tega lista svoje rovanje in podpihovanje po celem Balkanu h krati pričela. Grkom je namreč obljubila, da če prav se bodo ruski vojni parniki demonstracije v Sudski luki vdeležili, vendar proti Grškeji ne bodo streljali. Da je to Grkom zadosti zatišja, je očitvidno, zato so pa tudi taki, kakor nobeden in se za glas skupne Evrope nič več ne zme-nijo, enako tudi ne za ukaze turškega sultana. Bolgarom pa Rusija sedaj tako polena pod noge meče, da bi ostali Balkanski Slovani sprevideli, da brez ruske pomoči nič ne morejo, z Rusijo v zvezi dalo bi se pa vse doseči. Posebno pa naj bi si to Srbi dobro zapomnili, ki sedaj svojega izveličanja od Avstrije pričakujejo. Za nje je ni pomoči, kakor pri Rusih in to še le potem, če se avstrijskemu vplivu odpovedó in se Rusom popolnoma zaupajo. Nekaj takega se po Srbiji tudi že čuti in se bodo jeli polagoma odmikati avstrijskemu vplivu. Prišel bo čas, modruje „Köln. Ztg.“ dalje, ko bode Avstrija daleč od Belega grada premišljevala neumnost svojega poslanca Khevenhullerja. Avstrija namreč bi morala vedeti, da ji Rusija Srbije ne bo nikdar prepustila. O tem se grof Kalnoky lahko prepriča, če prebere tisto diplomatsko pismo, ruskega ministra Giersa, ki ga je prejel v prvih dneh meseca dec. 1. 1885. Dalje „Köln. Ztg.“ Rusiji očita, da si hoče zasesti Bolgarijo in da hoče pregnati kneza Aleksandra, ker misli na ta način popraviti politične kozle, ki jih je v poslednjem času v svoji orijentski politiki napravila. Da Rusi na tak napad ne bodo molčali, se pač samo ob sebi razume. Odgovor bode pač jako zanimiv.

V Londonu je 8. t. m. Gladstone predložil v parlamentu **irsko postavu** in jo priporočal v tri ure trajajočem govoru. Odkar parlament stoji, ni še bilo toliko ljudstva tam zbranega. Izvzemši en sam časopis „Daily News“ so vsi časopisi zoper Gladstoneta. Prihodnjemu irskemu parlamentu se ima izročiti kontrola nad vso upravo na Irskem, privzemši pravosodje, davkarstvo in pobiranje davkov je poglobitven zadržaj tega nasveta.

Volitve na Španjskem so dokočane, kakor je že telegram povedal in so za kraljico Kristino jako ugodne, kajti zmaga je na strani ministerstva Sagastovega, ktero je kraljici udano. Prijatelji ministerstva dobili so veliko večino sedežev v državnem zboru, če tudi ne tolikošeje, kakoršnje so pričakovali. Nadjali so namreč 325 sedežev, a dobili so jih le 310, kar pa tudi popolnoma zadostuje, da bodo lahko vladali. Volitev je bila jako živahna, kar je zanesljivo znamenje krepke opozicije, kajti le tam, kjer je opozicija močna, opazuje se tudi živahnost pri volitvah. Dokaz temu letošnje dopolnilne volitve v Ljubljani, pri katerih ni bilo opozicije, zato pa tudi živahnosti ne. V Madridu so izvolili 6 ministerijskih poslancev z 2600 do 3000 glasovi; republikanski prvak Salmeron je dobil 1193 glasov in jeden konservativac 1124. Trije drugi republikanci so dobili skupaj 400 glasov. Znamenito je pri vsem to, da ima republikanska ideja ravno v glavnem mestu Madridu tolikanj zaslonbe. Izmed znanih polikarjev so zopet voljeni Castelar, Canovas, Martos in general Lopez Dominguez. Meseca maja snidejo se kortezje (parlament) in njihovo prvo delo bo, da proglase Alfonzu XII. naslednika.

Izvirni dopisi.

Iz Gorice, 8. aprila. Da so se naši sodeželani, katerih škilli večina čez mejo, prenačili, ko so proglasili našo Gorico, avstrijsko Nico, kot laško mesto, kaže nam izmed mnogih vzrokov ta, da so imena goriških prebivalcev večinoma slovenska ali vsaj slo-

venskega debila. Dasi se nekteri trudijo svoje slovensko ime v italijanskega (se vé, da le po obliki) spremeniti, ne morejo vendar zabraniti, da bi ime ne ohranilo svojega prvotnega pomena in znaka. Vsak izobražen človek mi pritrdi, da je tako počenjanje brezvestno in trapasto pa tudi razžaljivo. Saj mi Slovenci se nismo niti za časa nenarodnih šol v tem obziru tako pregrešili, kakor naši sosedje; a tudi ne trpimo, da bi se z našimi imeni tako ravnalo, kakor dela neka živalica z mehom. Koliko povodov in razlogov svoje nevolje imamo, kažejo nam slednja (a to niso vsa), ktera se čitajo po uličnih zidovih nad prodajalnicami. Komu hočemo pripisovati to krivdo, ali nevednim trgovcem, večidel slovenskim, ali pa slikarjem, bolje mazačem, kateri so predlanskem po ukazu viših oblastnij, da mora zapisati vsak trgovec svoj priimek nad svojimi vrati, delali z imeni le po svoje. Veliko takih trgovcev se mi je pritožilo, da so se njih imena proti njih želji in ukazu kvarila in pačila.

Toraj ad rem; pa le objektivno, ker tako, kakor sledi, čital sem in si pravilno prepisal o dani priložnosti: Fiegel, Pallik, Pallieh, Cargnel, Sierk, Bressan, Bisiach, Bisiak, Breschiak, Caus, Lusnig, Fonn, Muravitz, Muraviz, Cociancig, Coppag, Seitz, Brancovig, Cumar, Pausie, Stanig, Comel, Makutz, Macuz, Pussig, De-Blas, Michelus, Culot, Macovitz, Jamschek, Bresausig, Stepanzig, Podbersig, Gregorig, Sbogar, Bresigar, Perineig, Trusehnovitz, Baudas, Castelliz, Vidig, Miserit, Vollerig, Presern (sic!), Urbansig, Riavitz, Drascich, Repig, Mejar, Filippig, Kassutta, Grusovin, Sauli, Rosanz, Gregorig, Cerne, Malnig, Michellitsch, Lazzar, Strechel, Caffo (Kafol), Rea (Reja), Berghinz, Jellencig, Gorkig, Braida, Lippizer, Pauletig, Braunitzer, Cesciutti, Battig, Battiggi, Dussa (Duša), Goriup, Peressel, Celoucig, Sillich, Plesnitzer, Vidrig, Branovig, Cossar, Mosettig, Periz, Cernitz, Krane, Mateusig, Taucer, Matteuz, Paulin, Sussmel, Qualig, Pirz, Zuzig, Mervitz, Marussig, Juch, Pogatschnig, Struchel, Bratus, Musig, Zei, Gabriensig, Gaberschich, Novig, Oblesciak, Kaffau in drugi.

Pri tej priložnosti nisem krstnih imen v poštev vzela. A toliko bodi mi pripuščeno opomniti, da se imena ne krajšajo, kakor n. pr. Area, Jio, Aio, Fee, marveč tako, da se zapiše prvi zlog s slednjim soglasnikom, n. pr. Ant. Mart. Štef. itd. Ker se pa v italijanskem jeziku končujejo krstna imena, kakor vsi drugi samostalniki zmirom na kak samoglasnik, prilagajo toraj k začetni črki samo končnico, da le ima ime italijanski značaj. Če se že po tem pravilu ne morejo krajšati imena, bodisi zaradi pičlega prostora, ali zaradi estetike in simetrije, zadostuje tudi sama začetna črka (pri krstnih imenih namreč). Ali žalibog take nepravilnosti se ne nahajajo samo pri nas, ampak tudi drugje in morda celo tam pri vas, sredi slovenskega sveta. Komur je toraj draga čast svojega imena, naj ga vsaj pravilno piše in izgovarja in naj navedneže v tem obziru poduči in k temu naganja, da delajo očitno svojemu imenu čast in spoštovanje. Kdor svoj priimek pači, ruši svojo čast in veljavo. Če je ime nemško, naj se piše nemško, če italijansko, piše naj se italijansko, in če je ime slovensko, pišimo ga slovensko. Toraj tudi v tem obziru: Vsakemu svoje.

Ker se v našem mestu slovenski jezik slabo spoštuje, rekel bi v vseh krogih prezira, bi človek mislil, da bi bil skoraj trdno prepričan, da so Lahi v svojem jeziku trdni in drugim narodnostim v izgled. A temu ni tako. Tu ne govorim o znanji toskausčine posameznih (se vé da le peščice, ktera je je zmožna), ampak le čuditi se moram, kako morejo biti prilepjeni javni plakati po ulicah v taki italijanščini, da se človeku kar gnjusi. In ta javna naznanila pridejo iz magistrata, kateri strogo pazi, da se vse le v italijanščini objavlja, ker slovenščine ne more trpeti. Večkrat je videti, kako naznanilo poleg italijanskega jezika tudi v nemščini in celo v francoščini, a slovenski mu je barbarski jezik; stavim, da bi magistrat kaj naznanil rajše v kitajščini, kakor pa v slovenščini.

Da spoznate, kako se italijanski jezik tukaj goji, razvija in rabi (povdarjam italijanski jezik, kajti mesto občuje večinoma v brezveljavni furlanščini), evo vam prepisan plakat: „Durante el Mercato se sende ogne Pezzo a soldi 7 alla Piazza grande in Caso sendi due de 16—23 Marzo.“ — Če razumite to klasično italijanščino, ste pa že nekaj vredni. Nad tem naznanilom se je spodtikal celo laški časnik „L'Ecco“ v št. 22. l. l., kateri je še dostavljaj, kar prestavim: „Če se malo sprehajaš po naših

ulicah, naletiš na štacune „dei manisscalehi“; od tu zamoreš kreniti k „orlogiajo“; ali tudi, če ti bolj ugaja, v gostilno „All Trionfante“, ali „Al Boscheto“, kjer dobiš „del buon vinno“ ali „della ribbola del Collio“, da si pomočiš grlo grenko „del Tabako“, ali Tabaco, ali Tobacco in dei cigari“. Če se hočeš med nami stalno naseliti, obrni se „alla corte di S. Illario“ ali drugam in dobiš „dove si afittanno stanze con mobilie, o senza“. Če ti je mraz, stopi v štacuno „di maniffature, dove si accetta qualunque commissione e si vende anche al ingrosso, tutto a prezzi mittissimi“. Če imaš ptiča, kupi si „degli uovi di formica fresci“ itd.

Kakor je videti, gledé ortografičnih in jezikovnih biserov je Gorica bogata. Srečni smo meščani, da dobimo v kratkem učiteljsko stolicu za italijanski jezik. Ali prihodnji profesor iz Abruzzov mora seboj vzeti par „strigljev“, ker jeden mu ne bo zadostoval. Kaj ne, da znajo v Gorici prav dobro z motovilom (matiko) streljati? Zdaj pa naj sodi vsak sam, kakošen jezik v Gorici vlada. Videant consules!

Od Pohorja, 7. aprila. (Podporna družba.) Danes bomo malo stanov našli, kateri bi se ne zbirali v korist posameznim udom svojim. Samopomoč, to je tako rekoč postalo geslo današnjega časa.

Duhovniki Lavantinske škofije so že v svojem času ustanovili „družbo za doslužence“, kodaj se je začela, ne vem, to pa znam, da se je pred dvanajstletjem omladila pod imenom „družbe duhovnikov Lavantinske škofije“.

Če primerjaš oba imena, boš se prepričal na prvi pogled, da si je družba s prenovljenjem zdatno razširila svoj delokrog, s tem pa tudi privabila večje število podpornikov.

Odbor je te dni razposlal račun za leto 1885. Iz istega se vidi, da je društvo imelo premoženja 48.423 gld. Število udov je narastlo za 10, tako jih sedaj 261. Od teh jih je podporo sprejelo 34 v skupnem znesku 2403 gld., in sicer 10 po 100 gld., 6 po 80 gld., 4 po 70 gld., 3 po 60 gld., 1 pa 50 gld., ostala desetorica je dobila skupno 413 gld., iz ustanove Nj. Prevzvišenost kneza in škofa.

Ravnokar omenjena ustanova ima svoj prvotni namen: podpirati doslužene profesorje bogoslovja, kateri bi ob času onemoglosti dobivali le po 210 gld. iz zaklada verozakonskega. Toda v naši vladikovini še tega nismo doživeli, ker se vsaki profesor pri prvi priložnosti umakne iz učilišča bodi si med vrsto kanonikov ali na deželo med župnike. „Te profesorje naj bi vzporedili z onimi po gimnazijah“, piše na str. 22 učenjak Slovenec na graškem vseučilišču v svoji knjigi pod pod naslovom: „Zur Reform der theologischen Studien in Oesterreich. Graz, 1873.“

Dopisnik še iz „izvestja“ naj pristavi, da se je lani začela staviti društvena hiša na Dobrni in „da je upanje, da bode do meseca junija letošnjega zavrsema dogotovljena“.

Nedavno je neki stari deficitent v nekem čehoslovenskem dnevniku objavil, da že dobiva plačilo na podlagi nove postave, ki je „kongruo“ povzvišala. On sedaj namesto letnih 210 gld., dobiva 225 gld., vsled tega tudi na mesec pride nekoliko krajcarjev več, kakor v prejšnjih letih. Priložil je prošnjo, naj bi to naznanilo blagovoljno priobčilo še drugi časniki. Vrstice prebravši sem jaz, zanašaje se, gospod vrednik, na Vašo postrežljivost, sklenil, da Vas ob prvi priložnosti opozorim na prošnjo starega deficitenta, onemoglega duhovnika. Te skrbi se pa lahko zuebim ravno danes, ko sporočam o skraja imenovanem podpornem društvu.

Domače novice.

(Občni zbor trgovinskega podpornega društva) bode jutri dopoludne ob 11. uri v mestni dvorani na rotovži. Na dnevnem redu je: a) letno sporočilo; b) sporočilo pregledovalcev računov; c) predlog ravnateljstva, da se dva prava člana imenujeta častnima članoma; d) Izvolitev revezijskega komiteja za 1886, ki bo obstal iz treh računskih revidentov in dveh namestnikov; e) vsakojaki predlogi društvenikov.

(Umrl je) danes v Mariborski bolnišnici železniški uradnik, g. Viljem Lukeš, ki je nedavno na Pragarskem po nesreči pod vlak prišel, in mu je taisti nogo strl, ktero so mu zdravniki odrezali. Ranjki je služboval poprej v Zalogu in na Rakeku, in je bil povsod prav priljubljen. Danes opoludne zapol mu je v Ljubljani mrtvaški zvon, kajti Lukeš je rojen Ljubljančan.

(Gospod poslanec Raič), kateremu se je že na bolje obrnilo, je dne 9. februarja 1887 rojen pri svetem Tomažu, to je sosednja fara Ljutomeru. Duhovnik je od dne 31. julija 1850. Kaplanoval je v Ljutomeru, potem bil profesor na gimnaziji v Mariboru, sedaj je župnik pri sv. Barbari v Halozah, južno od Ptuja.

(Vabilo na XXI. redni veliki zbor „Matice Slovenske“) v sredo 28. aprila 1886. l. ob 4. uri popoludne v dvorani Ljubljanske čitalnice. Vrsta razpravam: 1. Prvosednikov ogovor. — 2. Račun o društvenem novem gospodarstvu v dobi od 1. jan. do 31. dec. 1885. l. — 3. Volitev treh društvenikov, katerim je v zmislu § 9. a. društvenih pravil presojati in potrjevati odboreve letne račune o novem gospodarstvu. — 4. Proračun za l. 1887. *) — 5. Dopolnilna volitev odbornikov. — Po § 12. društvenih pravil imajo letos izstopiti iz odbora gg.: dr. Anton Jeglič, Karol Klun, Franc Kosar, dr. Josip Poklukar, dr. Jurij Sterbenc, Karol Šavnik, Ivan Tomšič in dr. Josip vitez Tonkli. Razven teh izstopita iz odbora letos tudi še gg. Simon Gregorčič in Janko Kersnik, ker sta bila na XVIII., oziroma na XIX. rednem velikem zboru voljena le na tri, oziroma na dve leti. Voliti je tedaj vsega skupaj 10 odbornikov. V odboru pa še ostanejo, in sicer izmed Ljubljanskih odbornikov gospodje: Peter Grasselli, dr. Anton Jarc, Anton Kržič, dr. Franc Lampe, Franc Levec, Josip Marn, Maks Pleteršnik, Andrej Praprotnik, Luka Robič, Feliks Stegnar, Josip Šuman, Ivan Vavrt, Ivan Vilhar, Matej Vodnšek, Anton Zupančič, Vilibald Zupančič in dr. Jernej Zupanec; izmed vnanjih odbornikov pa gospodje: Matej Cigale, Andrej Einspieler, Franc Erjavec, Franc Hubad, Ivan Majeiger, Andrej Marušič, Božidar Raič, Andrej Senekovič, Luka Svetec, Franc Šuklje, dr. Ivan Šust, Franc Wiesthaler in Mihael Žolgar. Vsaj 16 odbornikov mora po § 12. društvenih pravil navadno bivati v Ljubljani. Izstopivši smejo biti zopet voljeni. Pri volitvi odbornikov in istotako pri volitvi treh računskih presojevalcev (3. točka) se všttevajo tudi volilni listki taci družtenikov, ki sicer niso mogli priti sami k zboru, ki so pa vendar volilne listke poslali odboru z lastnoročnim podpisom, tako, da ni suma zaradi kake prevare. — 6. Letno poročilo o odborovem delovanju v dobi od 1. aprila 1885 do 31. marca 1886. leta. — 7. Posamezni nasveti.

V Ljubljani 10. aprila 1886.

Za prvosednika: Odbornik in blagajnik:
Josip Marn. Ivan Vilhar.

(Čebelarji) se letos slabo hvalijo s svojo stroko. Dolga in huda zima napravila jim je veliko škoe. Nekaj panjev je popolnoma izumrlo zaradi hudega mraza, mnogo pa čebele tudi za drisko trpe! Komur bi bil znan za to bolezen kak dober pripomoček, objavi naj ga v kakem slovenskem listu, da ga bodo ljudje zvedili in se večje škode obvarovali.

(„Te Deum laudamus“) se imenuje nova glasbena skladba, ki je ravnokar izšla ter poklonjena č. g. Adolfu Harmel-ju. Dobiva se pri skladatelju g. Janezu Carli-ju v Škofji Loki in v „Katalogu Bukvarni“ po 60 kr.

(Knez Carlos Anersperg) podaril je Kočevski gimnaziji 400 goldinarjev, šoli za lesno obrt pa 300.

(Birma.) Nj. eksc. Mariborski mil. knezo-škof deliti bodo zakrament sv. birme 26. aprila v Hočah, 27. aprila v Slivnici, 29. aprila v Cirkovcah, 3. maja pri sv. Janžu na Dravskem polju, 8. maja pri sv. Petru pri Radgoni, 9. maja pri sv. Križu pri Ljutomeru, 10. maja v Ljutomeru, 11. maja pri sv. Jurju na Ščavnici, 12. maja pri sv. Antonu v Slov. gor., 23. maja v Škalah, 24. maja v Šoštanj, 5. junija na Laškem, 6. junija v Loki, 7. junija v Trbovljah, 8. junija v Dolu.

(Na Tržaškem kolodvoru) trčil je včeraj ob 10. uri dopoludne Dunajski poštni vlak z jedno lokomotivo, ki se mu je na njegovem tiru nasproti pripeljala. Vozovi so menda pač več ali manj poškodovani, kurjač je po obrazu nekoliko opraskan, več se pa ni zgodilo.

(Klaje) po sem Slovenskem živinorejcem hudo primanjkuje. Po Štajarskem že dolgo časa nekteri borove škarjice z otrobi mešane živini pokladajo. Tudi jelovino zrezano med zobanjem pomešano po več krajih kladejo in pravijo, da živina celo prav lepa in gladka po njej postane, kedar se je navadi.

*) Račun in proračun sta gg. društvenikom v društveni pisarni izložena in jim bosta pri velikem zboru tiskana na razpolaganje.

(Nov zakonski zadržek.) C. k. brambovsko ministerstvo je določilo, da se noben c. k. brambovski častnik ne sme poročiti z gledališčno igralko.

(Iz hudobije ubil) je dne 5. aprila po Štajarskem dobro znani pretepač Alojzij Strelec po domače Božak iz Muretincev, delavca Andreja Šegulo, ki je v vinogradu kopal. Božak je prišel v vinograd z motiko k njemu, s katero ga je brez vsakega prepira s tako silo po glavi kresnil, da mu je črepinjo presekala in ga takoj v smrt ubil.

Razne reči.

— † C. kr. namestnik v Dalmaciji baron Cornaro si je v tem kratkem času ljubezen pridobil pri vseh stanovih, toraj je bila tudi obča žalost ob njegovi smrti. Pri slovesnem pogrebu 7. t. m. so bile zaprte vse prodajalnice in hiše so imele črne zastave. Sprevod je šel ob 1. uri popoldne iz poslopja c. kr. namestništva po glavnih ulicah v stolno cerkev in potem k „Rivi“, mrliča so prenesli na vojaški parnik „Triest“. Po ulicah, koder je šel sprevod, so luči gorele. Pri mrtvaškem sprevodu so bile civilne in vojaške oblasti, mestno zastopstvo, duhovščina z nadškofom, učitelji in učenci, društva itd. Vence na krsto so položili v znamenje čiščenja vsa društva. Truplo v cerkvi in na „Rivi“ je blagoslovil nadškof. Ob 3. uri je odrinil parnik, godba je zaigrala cesarsko pesem in vojaki so vstrelili.

Telegrami.

Dunaj, 10. aprila. Cesar je z odlokom 3. aprila potrdil zakon deželnih priklad Kranjskih.

Dunaj, 10. aprila. Poslanec Pfeifer je v izvrstnem govoru vladi priporočal vstajnovno podporo dolenske vinorejske šole. Minister je Kranjskim vinorejcem obljubil ameriških trt.

Atene, 10. aprila. Kumunduros govoril je v kamori za vojsko tako navdušeno, da so mu na tribini klicali: „živela vojska.“ Glasovali so za njo menda danes.

London, 10. aprila. „Times“ pravi, da minister javnih del, Morley, vložil prošnjo za odstop; z njim vred želi pa tudi veliko najvišjih dostojanstvenikov izstopiti, in imajo dotične prošnje menda že privravljenе.

Pariz, 9. aprila. V Lacombi hoteli so danes odpreti novo kapelico v rudarskem poslopju, za kar pa gosposka ni dovoljenja dala. Prefekt je zaukazal, da se mora kapelica takoj zapreti; rudarski ravnatelj se je pa temu vpiral, češ, da je na svojem domu on gospodar. Ko je gosposka hotela s silo vlomiti, so se ji delavci in delavke vprle in so na obeh straneh jeli revolverji pokati. Ubita je ena delavka, smrtno ranjenih pa 6 oseb in med temi tudi ravnatelj.

Rim, 9. aprila. V Padovi je 8. t. m. v jednom ondašnjem pešpolku pet vojakov za kolero pomrlo.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	733-57	+11-8	sl. zp.	oblačno	5-00
9. 2. u. pop.	731-87	+14-0	sl. zp.	oblačno	
9. u. zveč.	730-20	+12-4	sl. zp.	oblačno	

Dopoludne oblačno, tu pa tam nekaj solnea; popoldne nekoliko dežja. Srednja temperatura gorkote 13-4° C., za 4-4° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

10. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 25 kr
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85 „ 35 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	113 „ 90 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 65 „
Akcije avstr.-ogerske banke	878 „ — „
Kreditne akcije	294 „ 75 „
London	125 „ 90 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	10 „ — 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 93 „
Nemške marke	61 „ 70 „

Štiri velikonočne in pesem za poroko

z dvema napevama,

zložil Ignacij Hladnik,

(1)

se dobivajo v „Katoliški Bukvarni“ po 50 kr.

Čisti znesek je namenjen za dijaško kuhinjo.

Izdajatelj in odgovorni tiskar Josip Jerič.

V Kovorju pri Tržiču

bo o sv. Jurju

služba orglarja in cerkovnika

izpraznjena. Kdor želi prositi, naj se pisмено ali ustmeno pri ondotnem cerkvenem predstojništvu oglasi. (1)

Pri J. Krajcu, založniku v Novem mestu,

je prišla na svetlo knjižica:

„Delavski prijatelj“.

Nauki, ki so delavcem v sedanji dobi posebno potrebni.

Spisal France Podgornik.

Cena 20 kr. — Dobiva se pri založniku in po vseh knjigarnah.

Bolezni vsake vrste, posebno pa bolehnosti živeči, epilepsija, slab želodec, zvonjenje in trganje po ušesih, slab posluh, bolezen v glavi, migrena, bledica in hromost ozdravljajo se na slavnostni zasobni kliniki „Freisal“ v Solno-gradu. Pri bolnikih, ki so bolehnosti na pljučih in pri nadušljivih dosegli so se ondi že v štirih tednih čudoviti vspehi. Kdor želi več zvedeti, obrne naj se na omenjeno kliniko in priloži marko za odgovor. (12)

Umetne

(21)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovšem amerišanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Proti kašlju in hripavosti

50

Antikatarhalične salicylne pastile

najboljši pripomoček. One so najvspešnejši sredstvo vbrniti se davici-difteritiki, proti vsem pljučnim, prsnim in vratnim boleznim; neobhodno potrebne za vsacega pevca ali govornika; posebno pa za ves p. n. učiteljski stan, kojemu čil in sonoren glas najbolje služi. — Ena škatljica 20 krajevarjev.

Gumasti bonboni	1 škatljica	10 kr.
Pastile iz sladovega cvetja	„	10 „
Pastile iz sladkega lesa	„	10 „
Salmijakove pastile	„	10 „

dobivajo se vedno sveže

v lekarni Piccolija, „Pri angelju“,

v Ljubljani na Dunajski cesti

(6)

in se naročila po pošti proti povzetju takoj izvršujejo.

Dr. Kiesov

izumil je staroslavno in vednoveljavno

Avgšburško esenco življenja,

Gas dep. Schutzmark.

Esenca življenja je najbolj varno sredstvo proti mrzlici, krvavi grizi in koleroi. (10)

Prava je le tista, ki ima zgoreno znamko. Dobiva se na drobno po vseh boljših lekarnah, na debelo pa pri vseh boljših droguistih (materijalistih) in pa pri J. G. Kiesovem v Augsburgu (na Bavarskem).

Naznanilo.

V zalogi podpisane bukvarne dobiva se knjiga:

Marija moja kraljica

ali

ŠMARNICE.

Spisal

Anton Žgur,

župnik v Loškem Potoku.

Z dovoljenjem Ljubljanskega knezo-škofijstva.

346 str.

Obseg: Marija, moja luč; moja zvezda; moje solnee; moja pesem; moje bukve; moj vrt; moja jed; moj škit; moj biser; moja beseda; moje drevo; moje veselje; moje zrkalo; moja sestra; moj studenec; moja nevesta; moja podoba; moja evetlica; moj prstan; moje orožje; moje sidro; moje pribežališče; moje prebivališče; moja trdnjava; moj turen; moje zdravilo; moja pot; moja čudodelnica; moja srednica; moja mati; moja krona; moja kraljica. — Pridejana je sv. maša, molitve, katere naj se z mašnikom vred opravljajo po vsaki tih sv. maši, lavretanske litanije, molitve k presvetemu Rešnjemu Telesu, k sveti Devici Materi Mariji, k svetemu Jožefu, za vse potrebe, Litanije vseh svetnikov, molitve po litanijah, molitev h križanemu Jezusu, tri božje čednosti in sv. križev pot.

Cena letošnjim „Šmarnicam“ je ta-le:

Vezane v pol usnji gld. 90 kr.

„ vse v usnji 1 „ — „

„ „ „ „ z zlato obrezo 1 „ 20 „

Po pošti 10 kr. več. Kdor jih 12 skupno naroči, dobi ene za nameček.

Tvarina je dobro obravnavana in prav koristna. Ker ima mišne izgledne in dogodbe, bode se knjiga gotovo vsakemu priljubila.

„Katoliška Bukvarna“

v Ljubljani, stolni trg šte. 6. (1)

Telegram.

5000 kosov blaga iz prave čiste Brnske volne

za spomladanske in letenske

gospodske obleke,

črne, rujave, sive, temnorujave, rumenkaste, čokoladaste, modre in pisane, vrh tega v vseh modernih barvah po sledečih skoraj na pol zastoj cenah:

Vsaka obleka fine vrste velja le 3 gld. 75 kr. in posebno fina 4 gld. 75 kr., iz najfineje ovčje volne le 6 gld. 25 kr.

Za vsako površjo suknjo

velja blago fine vrste 3 gld. in najfineje 4 gld. 25 kr.

Vsako blago je najmanj še enkrat toliko vredno.

To blago je tudi prav posebno priročno za ženske in moške dežniške plašče, in za spalne suknje.

Razven teh imamo v zalogi tudi še nekaj tisoč

blaga iz grbenčene volne

za gospodske obleke

prava čista volna

po najnovjših vzorcih temne kakor tudi svetle barve. To blago, ki je poprej pri tovarnarjih veljalo po 15 gld., prodajam jaz v kosovih po 8 gld. 75 kr. za celo obleko zadosti veliko.

Za največjega moža se naredi iz tega blaga lahko suknja, telovnik in hlače.

Nihče toraj naj ne zamudi ugodne prilike za napravo lepe in poceni obleke, kajti dobiček je na strani kupovalca, zgubo je imel že poprej tovarnar pri konkurzu.

Da sem na strogo solidni podlagi, javno tukaj izjavljam, da vsakemu takoj denar povrnem, komur bi poslano blago ne ugajalo. Vsak si ga toraj lahko brez skrbi naroči.

Ob enem je dobiti ravno tukaj še več tisoč

popotnih pledov

po 3 gld. 50 kr. finih in po 5 gld. 50 kr. najfinijih v sivih, pisanih in sploh v vseh barvah. Ti pledi so med brati najmanj še enkrat toliko vredni, o čemur se bo vsak, kdor ga naroči, takoj prepričal. Le-ti pledi so nezmerne veliki, široki in debeli, toraj se še celo strgati ne dajo.

Razpošilja jih proti povzetju ali predplači pri e. k. trgovinskem sodišči vknjižena firma

J. H. Rabinowicz

izdelovatelj modnega blaga iz ovčje volne (2)

Wien, III. Hintere Zollamtsstrasse 9.

Častitim svojim kupovalcem in vsem drugim, ki kaj v mojo stroko spadajočih reči potrebujejo, naznam, da sem danes

filjalo v Slonovih ulicah

v lastni hiši šte. 10-12

otvoril, ter jih k obilnim naročbam na

oljnate in suhe barve, firneže, lake itd.

prijazno vabim.

V Ljubljani, 3. aprila 1886.

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.